

PITTSBURGH, PA.

Haalin muutto näyttää tulevan meille välttämättömäksi, koska nykyinen haali, jota olemme vuokranneet jo useamman vuoden, on huomattu yleisön turvallisuudelle vaaralliseksi, syystä että haali on yläkerrassa eikä ole palorappusia ja niinollen on tanssilupa siinä haalissa kielletty. Ohjelma-iltamia kyllä saa pitää, vaan osaston aineellista puolta silmälläpitäen täytyisi huvihaluisille olla myöskin sellaista, jota he enimmäkseen tulevat haalilta hakemaan, nim. tanssia.

Toveria avustamaan. Osasto päätti ostaa \$100.00 edestä osakkeita Toverin rakennusyhtiöltä sekä valitsi kaksi henkilöä myymään osakkeita yksityisille. Osakkeiden hinta on \$10 ja niitä myyvät Aino Tienhaara ja Aug. Nenonen. Jokainen siis, joka tuntee myöskään asiaa kohtaan, tietysti kiiruhtaa niitä ostamaan, sillä rahanne ei joudu hukkaan kun sillä avustetaan yhteistä hyvää asiaa.

Lakkojen aikakausi. Eihän paljo muusta voida nykyään puhua, sillä ainakin nykyinen teräslakko on pitänyt jo useamman viikon mielet jännityksessä.

Kaikki mustimmat voimat on saatettu liikkeelle murskataksaan tämä lakko. Mustimmat kaikista ovat luokkanen petturit, vaan inolla yhä edelleenkin jatkavat lakkolaisten taisteluaan. — Viimeisenä asi, se on tunnussana, sillä heitä kannustaa tieto siitä mitä seuraa jos tämä lakko perinpohjin hävitään. Se merkitsee työväen joukkotoiminnalle entistäkin enemmän puristusta. He tietävät myöskin, että tämän lakon voittaminen on sellainen joukkovoiman näyte, joka merkitsee paljon koko työväenliikkeelle ja sen mukaan tullaan myöhemminkin työläisten vaatimuksiin suhtautumaan vastustajiemme taholta.

Toverillisesti, Aino.

EVELETH, MINN.

No nyt se taas saatiin alkuun se sunnuntai koulu. Nyt on lapsille taas tullut tilaisuus oppia suomenkieltä, sillä meillä, ikävä kyllä on ollut pyhäkoulu lomaannuksissa nyt kokonaisen vuoden aikaa, mutta nyt se taas menee kun saatiin innokkaat opettajat. Koitetaan mekin äidit lapsiamme innostaa, niin opettajilla on helpompaa kun kotonakin autetaan heidän työhönsä.

Haalilla käy sellainen rymy ja surina että mikä nyt sitten onkaan? — Korjataanko sitä taak? — Eli, Siellä harjoitellaan kappaleita kovalta kiiroella. Eli, en minä tiedä — johtaja kyllä sanoi että "Poika Parissa" tuodaan oikeen tienne asti. Pitää mennä katsomaan kun se tulee, että näkee minkä näköinen se on kun sieltä asti tulee.

Ompeluseuralla oli myyjäis- ja onkima-illamat jotka onnistuivat koko hyvin. Käsitötkin tulivat koko hyvin hintoihinsa. Se vaan oli paha, että niitä oli niin vähän. Mutta koitetaan saada toiseksi kertaa enempi. Onkiminen meni kuin kuumille leiville olisi heittänyt vettä, jokainen halusi että antaa minullekin — ja minullekin ennenkuin loppuu.

Toveritar Tilda Alto toi miehelleen Kallelle tytön Saksasta. Vaikka se matka on vähän vaarallista kulkea niin siltikin ovat hyvin voipia kumpikin sekä tytär että äiti.

Virallinen.

PORTLAND, ORE.

Kävin lässä yhtenä sunnuntaina pyhäkoulu katsomassa ja sielläkös monta pientä kenkäparia asteli marsin tahdissa Mrs. Nymalmin johdolla. Entäs sitten näytöslavalla, siellä suuremmat lapset harjoittelivat näytelmää Mrs. Wickin johdolla — ja kaikki tämä näytti käyvän kuin tottuneilta ainakin. Jouluna lupasivat meille ihmeitä näyttää. Toivoisin vaan, että

telefoniaisivat joulupukille ajoissa, ettei jäisi ukko tulematta, kuten viime vuonna sattui.

Uskottavat meille kaikkia. Micheni luo, ollen hän lakkolainen, tuli tänään eräänä iltana kaksi hänen paa-siaan häntä työhön hakemaan. Eivät sanoneet heillä olevan koskaan mitään tekemistä union kanssa jota johdetaan saksalaisten rahoilla! — Ihme ettei ryssäin bolshevikien?

Höpsis.

Hyvä toveritar: Teidän kirjeestä täytyi jättää alkuosa pois, koska siinä olevat kokouksilmoitukset olivat tähän mennessä olleet vanhoja. Toverin latomakoneiden muutos takia täydettiin Toveritar latoa valmiiksi jo useita päiviä ennen ilmestymisaikaa, ja siis syystä myöhästyi useita viime numeroon ajottuja kirjeitä. — Toim.

PALISADE, MINN.

Ompeluseuran kokouksessa luettiin tiilintarkastajan lausunto ja oli se seuraava: Ompeluseuralla ollut tuloja kuluneen puolen vuoden ajalla \$101.27; menoja \$59.66; luovutettu osastolle \$24.42; jäännös kassassa \$23.14. Tilit hyväksyttiin. Päätettiin alkaa valmistelemaan käsitöitä keuhkolla pidettäviä myyjäisiä varten. Valittiin Olga Laine ja Mandi Salo ostamaan kankaat y. m. tarpeet käsitöitä varten. Päätettiin ottaa keskustelukysoymykset uudelleen käytäntöön ompeluseuran kokouksissa. Jenny Trast valittiin avustamaan keskustelukysoymys seuraavassa ompeluseuran kokouksessa, joka pidetään 11 p. joulukuuta Carl Laineen talolla. — Saapukaa kaikin.

Osaston toimesta vietetään ohjelmaitama jouluaattoiltana ja tulevat silloin lapset suorittamaan ohjelmaa. Lapset esittävät näytelmäkappaleenkin "Joulupukki" lakossa." Ja aikuiset ovat myöskin hommassa esittävä näytelmän, kuvaelman y. m. Ja sitten vielä lasten huviksi laitetaan joulukuusi kynttiläineen ja lahjoineen, ja kun vielä tarjoillaan vapaasti hedelmiäkin, niin jopahan siinä yhden illan osaksi onkin.

Erinomaista johdonmukaisuutta ilmenee paikkakuntamme I. W. Wistä hoilavien tohinassa. Sanon "hoilavien", sillä sitä se sanan täydessä merkityksessä on, sillä yksikään heistä ei ole milloinkaan kuuluut jäsenenä I. W. W. liittoon. He nimittäin kovalla käyrällä puuhaavat iltamia luokkasotavankien puolustusrahaoston hyväksi ja kun minä noin pari kuuta sitten tein sen tuumuuden, että pyysin heitä (heitä oli osa vielä silloin osaston jäseniäkin) uhramaan jonkun nikkelin Toverin toimittajain puolustusrahaostoon, niin, ai, minkä mölyn he pääsivät siitä kuinka kaikki se raha mitä puolustusrahaostoihin kerätään, menee kaikki vain lojareitten taskuihin ja kuinka milloinkaan ei voida vankeja vapauttaa sillä rahalla mitä työläisiltä kerätään ja sellainen puolustusrahaoston kerääminen ei hyödytä ketään muita kuin porvarillisia lojareita. Minä kyllä koetin kyyni mukaan tulkuttaa kuinka meidän työläisten velvollisuus on tehdä parhaamme luokkataistelun uhrina tuomittujen tovereidemme vapauttamisen puolesta ja että me emme voi vapauttaa vankilaan tuomittuja tovereitamme väkivalloilla. Meidän täytyy, niin katkeraa ja tuloksetonta kuin se enimmäkseen onkin, turvautua porvarillisiin oikeuslaitoksiin ja se maksaa rahaa ja sitä rahaa me emme saa muuten jos me emme jokainen osaltamme uhraa hiukkasen. Mutta eihän siitä minun tulkutuksestani mitään hyötyä ollut. — Eihän niiltä vallankumouksellisuudesta kuohuvilta tovereilta herunut yhtään nikkelä niin porvarilliseen tarkotukseen kuin luokkavankien puolustusrahas-

toon. Nyt kun nuo toverit itse pitävät ilmat puolustusrahaoston hyväksi, niin ne tietenkään eivät sitä rahaa anna lojareitten palkkoihin. Totta kai he ostavat sillä jonkinmoisia "tulusuja", joilla voi käydä suoraan toimintaan.

Jenny Trast.

ASHTABULA, OHIO.

Osastomme vietti viidettä vuosijuhlaansa t. k. 15 ja 16 p., joka tilaisuus muodostui, kaikista siivistä ja suunnista huolimatta, juhlatilaisuudeksi. Lauantai-illaksi oli järjestetty varsinainen ohjelma. Soitosta piti huolta osaston torvisoitto-kunta sekä orkesteri, jotka ovatkin paikkakunnan parhaimpia, onpa joukossa hyvinkin etevii musiikkimiehiä.

Puhujana esiintyi toveri Puri Clevelandista. Puhueessaan hän teki selkoa eri maiden työväenliikkeen menettelytavoista ja miten meidän täällä olisi harkiten toimittava ja kootava voimat yhteen, sen sijaan että niitä on joltain taholta ryhdytty hajottamaan. Samalla hän teki selkoa edustajakokouksen menosta, sen pon-siasta ja päätöksistä.

Toveri M. Rutanen oli tilaisuutta varten kirjottanut runon, jonka lausui toveritar Ikonen tunnetulla taidollaan. Runon sisältö oli nyky-aikaa ja sen kriittillistä tilannetta kuvaava, ja kun esittäjä sen vielä tulkitsi taidolla, itsekin tajuten täydellisesti sen merkityksen, teki se kuulohjoihin sen vaikutuksen, mitä tekijä oli tarkoitanutkin. Olisi suotavaa, että runo tulisi julaituksi, vaikka Toverittaren palstoilla.

Muusta ohjelmasta mainittakoon osaston selä- ja naisköörit, saaden nekin yleisön puolelta kiitokset, pitipä esittää joku laulu parikin kertaa.

Edustajia oli kaikista naapurikylistä. Toimintakertomuksen luki toveri Mäntynen, joka osotti, että eteenpäin on menty, vaikkakaan ei niin kuin olisi suotava, katsoen siihen suureen suomalaisuuteen mikä on paikkakunnalla, mutta siihenkin on omat vaikuttimensä mikä joukkoja ei saa millään mukaan, mutta siitä tuonnempana. — Loppu ohjelmasta oli tanssi.

Sunnuntaina esitettiin kappale "Purimossa", ehkä kaikille suomalaisille tuttu, mutta sittenkin hyvin esitettyä ei katsoja siihen väsy, ja niinpä kävi nytkin. Jokaista eri loj-tausta seurasi yleisö mielenkiinnolla. Näytelmäseura onkin nykyään siinä kunnossa, että se pystyy esittämään kappaleita, joissa kysytään koko pit-källe taiteellisia kykyjä ja tämän to-siseikan onkin oivaltanut yleisö, antaen kannatuksensa näytelmäseuran työlle. Seuraava kappale on "Mustasiipi."

Paikkakunnalta on poistunut työ-olojen vuoksi paljon kansalaisia, joukossa osastomme jäseniäkin useampia.

Tervehdys Toverittaren lukijoille.
Nimimerkki.

DUNBLANE, SASK.

Tämän lehden palstoilla näkee aiharvoin uutisia täältä Dunblanesin suomalaisten yhteistoi-minnasta, vaikka tietääkseni pitäisi tänne tulla Toveritarta useammalle emännälle, joiden joukossa ei liene yhtään kirjoitus-taidotonta joten se ei ole syynä vaihtoloon. Aikaansaamattomuuden takia he lyövät laimin velvollisuutensa naisina avustaa omaa äänenkannattajaansa Toveritarta. Luokkatiedottomiakaan te ette ole, mutta jos edelleenkin jatkatte vaikenemista, niin sitäkin pian tulevat toisilla paikkakunnilla ajattelemaan. Ei naiset, näin ette voi pysyä kehityksen mukana, jos aina vain vaikenet-

te, toisten työläisnaisten avustassa kirjoituksillaan Toveritarta.

Toveritar onkin tullut taas tänne säännöllisesti jonkun aikaa; onpa se osunut halutuksi lukemiseksi miesväellekin, eikä kummakaan, onhan joka numero täynnä todellisuutta. Varsinkin nykyinen toimittaja on pitänyt lehden selvällä kannalla työläisluokan ja työnteettäjaluokan välisistä suhteista. Siis jokaisen velvollisuus, naisten varsinkin, olisi hankkia edes yksi uusi tilaus Toverittarelle. Virallista asiaa ei Toverittarelle tietääkseni täällä ole. Vapauden asiamiehet, jotka tekevät palveluksen myös kaikille puoluelehdille, ottavat tietääkseni tilauksia myös Toverittarellekin. Asiamiehet puoluelehdille ja kirjallisuudelle ovat toverit J. Anttila ja T. Tabell. Osasto, vuosikokouksessaan keskustele usista eli pitää entiset. Josko sitten Toveritar saa eri asiamiehet, riippuu naisista kuinka ovat edustettuna kokouksessa.

Osaston hommista en voi erityisempää mainita, koska en ole mikään "raportteeraaja" ja ensikertalainen tällä alalla ja nytkin vain sisuani purkaakseni naisten huolimattomuuden takia puoluelehdissäni. Vaan jos naisten toiminta näyttää aina vain yhtä laimealta, niin sitten en voi lopettaa tähän, vaan annan ääneni kuulua siksi kun saan teidät edustamaan lehteenne edes paikkakuntakirjeillä.

"Sebuloon".

NAISTEN KESKEN. — Rouva A.: "Tiedätkö, on todellakin vaikeaa keskii joululahjaa miehellen. Viime vuonna annoin minä miehelleni hyvin kauniin sikaarikotelon, mutta luuletko, että hän välitti siitä? Eikö mitä, koko vuoden on se maannut käyttämättä hänen kirjoituspyydälään."

Rouva B.: "Tee niinkuin minä ja anna hänelle sen sijaan sikaareja. Katso minä järjestän vuoden kulussa niin, että silloin tällöin voin ottaa omaan talteeni muutamia sikaareja hänen varustotaan ja siten onnistun lopuksi säästämään koko laittokollisen. Ja kun sitten annan ne hänelle joululahjaksi, tulee hän vaillekseen iloiseksi, eikä vähimmin siitä syystä, että minä — olen osannut ostaa oikeaa lajia".

HALUAIN saada jonkun suomalaisen farmarin osoitteen Sylvan Lake'n ympäriltä, Canada. — Osoite: V. LAISI, 1228 Oregon St., Berkeley, Calif.

+++++

Lemmen Salaisuudet

Kirj. W. Palomaa

on ainoa suomenkielellä ilmestynyt teos, jossa rakkaus- ja sukupoliasioita käsitellään luonnonomaisessa alkuperäisessä puhtaudessaan. Hinta 50c, sid. 75c.

FILOSOFINEN K. Y.

3730 Wilton Ave., Chicago. Ill.

+++++